

ملاحظات در مورد بازنگری برنامه درسی (ویژه مجری)

مجری گرامی؛

خواهشمند است به منظور ارتقای کیفیت بازنگری، یکسان‌سازی قالب برنامه‌ها و تسریع در فرآیند آماده‌سازی، ارایه و تصویب برنامه، نکته‌های زیر را مدنظر قرار دهید:

۱. برنامه را در قالب مشخص شده «چارچوب تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی» (فایل پیوست) تهیه و ارسال نمایید.
۲. در بازنگری برنامه محول شده به جنابعالی، برنامه مصوب موجود، اساس کار قرار گیرد که این برنامه به صورت «فعال» در سامانه آموزش عالی (HES) یا صفحه اصلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، قسمت برنامه‌های درسی به آدرس <https://www.msrt.ir/fa/grid/283> قابل دسترسی است.
۳. تغییرات در برنامه درسی مصوب موجود با رویکرد متناسب‌سازی دروس و سرفصل‌ها با تحولات علمی روز، تامین نیازهای جامعه در موضوع مرتبط با برنامه، تقویت مهارت‌افزایی دانشجویان، تناسب محتوا با زمینه شغلی و ارتقای توان اشتغال‌پذیری دانشجویان، مدیریت نمایند.
۴. در تهیه برنامه لازم است که از متخصصانی (به تشخیص خود) از دانشگاه‌های تعیین شده به عنوان همکار، بهره بگیرید. ارسال نسخه نهایی برنامه منضم به صورت جلسه‌ای با امضای همه اعضای تیم بازنگری انجام شود.
۵. ارزیابی و تایید برنامه بازنگری شده، در دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی و با همکاری کارگروه تخصصی مربوطه صورت خواهد گرفت و نامه تأییدیه نیز پس از آن صادر و مزایای مادی و معنوی این همکاری، قابل استفاده خواهد شد.
۶. اولویت بازنگری‌ها، تجمیع گرایش‌های مرتبط و حذف گرایش‌های غیرضروری و ناکارآمد می‌باشد. در صورتی که نیاز به تجمیع گرایش‌های موجود می‌بینید، موضوع را با کارشناسان دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی در میان بگذارید.
۷. رشته‌ها در مقطع کارشناسی نباید گرایش داشته باشند و فقط تک رشته و تک عنوان بایستی باشد.
۸. تعداد مجاز واحدها مطابق جدول زیر می‌باشد. با این وجود، اولویت دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی این است که برنامه با حداقل واحد در مجموع (۱۳۰ واحد برای کارشناسی و ۲۸ واحد برای کارشناسی ارشد) تهیه شود.

تعداد و نوع واحدهای درسی در هر دوره

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی				دوره تحصیلی
	پروژه/ پایان نامه / رساله	اختیاری	تخصصی	پایه عمومی	
۱۴۰-۱۳۰	۰-۳	۱۰-۲۰	۷۸-۸۸	۲۰-۳۰	۲۲ کارشناسی پیوسته
۲۸-۳۲	۴-۶	۱۴-۱۶	۱۰-۱۲	-	- کارشناسی ارشد

۹. مهلت قطعی اتمام این طرح، پایان بهمن ماه ۹۹ می‌باشد. از این رو، به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که آخرین نسخه برنامه درسی بازنگری شده (در قالب b-zar13-WORD) پس از رفع ایرادات، قبل از ۳۰ بهمن‌ماه ۱۳۹۹ به دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی واصل شده باشد.

۱۰. برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توانید با کارشناسان مرتبط در دفتر تماس حاصل نمایید.

۸۲۲۳۳۰۲۶	آقای جعفری (کارشناس علوم کشاورزی)	۸۲۲۳۳۸۵۱	آقای فکور و خانم آفتابی (کارشناس فنی و مهندسی)
۸۲۲۳۳۸۶۳	خانم دکتر آل مراد (متصدی طرح)	۸۲۲۳۳۱۱۳	خانم سیدحسینی (کارشناس علوم انسانی)
۸۲۲۳۳۸۵۴	خانم موسی زاده (کارشناس علوم پایه)	۸۲۲۳۳۸۶۶	خانم غلامی (کارشناس علوم اجتماعی)

دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

عنوان رشته را درج نمایید

ENGLISH TITLE | عنوان انگلیسی رشته را درج نمایید

مقطع مقطع را درج نمایید

بر اساس مصوبه جلسه شماره .... شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی در تاریخ ..... به تصویب رسید.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

دانشگاه‌ها / موسسه‌های همکار

محل درج نشان موسسه همکار	محل درج نشان موسسه همکار	محل درج نشان موسسه همکار	محل درج نشان موسسه همکار
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

برنامه درسی رشته

عنوان رشته را درج نمایید

ENGLISH TITLE | عنوان انگلیسی رشته را درج نمایید

مقطع مقطع را درج نمایید

مشمول بر گرایش‌های:

۱. عنوان فارسی گرایش را درج نمایید | English Title

۲. عنوان فارسی گرایش را درج نمایید | English Title

۳. عنوان فارسی گرایش را درج نمایید | English Title

تهیه‌کنندگان:

دکتر ..... عضو هیات علمی دانشگاه .....
دکتر ..... عضو هیات علمی دانشگاه .....
دکتر ..... عضو هیات علمی دانشگاه .....

جدول تغییرات

در برنامه بازنگری شده	در برنامه قبلی	ردیف
		.۱
		.۲
		.۳
		.۴
		.۵
		.۶
		.۷
		.۸
		.۹
		.۱۰
		.۱۱
		.۱۲
		.۱۳
		.۱۴
		.۱۵
		.۱۶
		.۱۷
		.۱۸
		.۱۹
		.۲۰
		.۲۱
		.۲۲
		.۲۳
		.۲۴
		.۲۵
		.۲۶
		.۲۷
		.۲۸
		.۲۹
		.۳۰

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

(مشمتمل بر عنوان رشته (به فارسی و انگلیسی)، عنوان دوره تحصیلی، معرفی کلی و تبیین برنامه درسی)

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

(مشمتمل بر حوزه مطالعاتی و مرزهای رشته، چپستی رشته، گرایش‌های آن و اهداف بازنگری برنامه)

پ) ضرورت و اهمیت

(مشتمل بر چرایی وجود رشته، چرایی تدوین یا بازنگری برنامه درسی موجود و ضرورت و اهمیت آن با بررسی مختصری از تاریخچه تغییرات برنامه درسی در ایران و جهان و مرزهای پیش روی رشته)

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
	دروس عمومی
	دروس پایه
	دروس تخصصی الزامی
	دروس تخصصی اختیاری
	رساله / پایان نامه
	جمع

نکته: دروس عمومی برای همه رشته‌های مقطع کارشناسی پیوسته ضروری و یکسان به تعداد ۲۲ واحد می‌باشد. این نوع دروس در مقطع کارشناسی ارشد وجود ندارد.

دروس پایه شامل دروسی می‌شوند که برای رشته مورد نظر، ضروری و اساسی می‌باشند و اگر این رشته دارای گرایش‌هایی می‌باشد (وجود گرایش فقط در مقطع کارشناسی ارشد امکانپذیر هست)، دروس پایه بایستی برای همه گرایش‌ها یکسان باشد.

دروس تخصصی الزامی، شامل دروسی هستند که مختص یک گرایش خاص هستند و گرایش‌ها بر اساس این نوع دروس از یکدیگر متمایز می‌گردند.

مقطع را درج نمایید عنوان رشته را درج نمایید / ۸

دروس تخصصی اختیاری، شامل دروسی هستند که برای هر گرایش، مفید اما غیرضروری است و تعدادی از آنها به تشخیص گروه مربوطه قابل ارائه خواهد بود. تعداد دروس در جدول این نوع درس باید بیش از تعداد قابل اخذ باشد تا اختیار در انتخاب درس وجود داشته باشد.

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

(مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌هایی که دانشجو پس از اتمام دوره تحصیل خود، به دست خواهد آورد را در جدول زیر بنویسید و دروس مرتبط با هر مهارت، شایستگی یا توانمندی را در مقابل آن درج نمایید. در برشمردن شایستگی‌های مورد انتظار برنامه به حیطه‌های مختلف دانش، توانش و نگرش توجه شود)

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

(مشخص نمایید که دانش‌آموختگان چه رشته‌هایی در مقطع قبلی و با چه شرایطی می‌توانند وارد این رشته تحصیلی شوند.)

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس پایه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱.								
۲.								
۳.								
۴.								
۵.								
۶.								

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف	نام گرایش
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری				
								.۱	گرایش ۱
								.۲	
								.۳	
								.۴	
								.۵	
								.۱	گرایش ۲
								.۲	
								.۳	
								.۴	
								.۵	
								.۱	گرایش ۳
								.۲	

مقطع را درج نمایید عنوان رشته را درج نمایید / ۱۲

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف	نام گرایش
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری				
								۳.	
								۴.	
								۵.	
								۶.	
								۷.	
								۸.	
								۹.	
								۱۰.	
								۱۱.	
								۱۲.	
								۱۳.	

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف	نام گرایش
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری				
								.۱	گرایش ۱
								.۲	
								.۳	
								.۴	
								.۵	
								.۱	گرایش ۲
								.۲	
								.۳	
								.۴	
								.۵	
								.۱	گرایش ۳
								.۲	

مقطع را درج نمایید عنوان رشته را درج نمایید / ۱۴

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف	نام گرایش
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری				
								۳.	
								۴.	
								۵.	
								۶.	
								۷.	
								۸.	
								۹.	
								۱۰.	
								۱۱.	
								۱۲.	
								۱۳.	

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

(برای هر درس، یک صفحه حاوی اطلاعات زیر ایجاد نمایید. تلاش نمایید، برای هر درس، فقط یک صفحه اختصاص دهید)

		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی اجباری	دروس هم نیاز:
☐ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان نامه	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

هدف کلی:

اهداف ویژه:

(ب) مباحث یا سرفصل‌ها: (۸ تا ۱۲ مورد را ذکر نمایید)

-
-
-

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ... درصد

آزمون پایان نیم‌سال ... درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

(چ) فهرست منابع پیشنهادی: (۳ تا ۵ مورد را ذکر نمایید)